

Psykologforeningen alene kan ikke sertifisere testbruk

Rolf Marvin

Sertifisering har vist seg å være en svært effektiv måte å kontrollere kompetanse på. Likevel mangler vi i dag en uavhengig part som kan kontrollere testbruken her til lands.

A

B

C

STRANDET: Dårlig testbruk kan være ødeleggende. Likevel strandet forsøket på å kvalitetssikre bruken av arbeidspsykologiske tester her til lands.

Illustrasjonsfoto: YAY Micro.

DEBATT: SERTIFISERING AV TESTER

Både arbeidsgivere og arbeidstagere er best tjent med at de ansatte passer til stillingene sine. Da burde det være innlysende at det er viktig å bruke metoder som kan bidra til at den best egnede søkeren får jobben.

Gjennom vitenskapelige seleksjonsmetoder ved ansettelser kan man dramatisk øke sannsynligheten for at man ikke bare ansetter den man liker best av de som duger, men at man faktisk

ender opp med den best egnede (se f.eks. forskningen til Hunter & Schmidt og Barrick & Mount). Dette vil både den ansatte og bedriften tjene betydelig på.

Vitenskapelig seleksjon omfatter bruk av arbeidspsykologiske tester. Dårlig testbruk kan være ødeleggende. Jeg vil her kort presentere historien til et strandet forsøk på å få til en kvalitetssikring av bruken av slike tester her til lands.

Som saksbehandler i Det norske Veritas ble jeg kontaktet (via omveier) av Norsk Psykologforening som ønsket å få til en sertifiseringsordning. ISO 45013 ble valgt ut som rammeverk for denne sertifiseringsordningen.

Aktører må ha troverdighet

Det faglige innholdet i en sertifisering må settes sammen av aktører som har troverdighet i markedet. Hvis dette ikke lar seg gjøre, anså ISO 45013 at behovet for sertifiseringen ikke var til stede. I vårt tilfelle ble det laget en komite bestående av leverandører, brukere og eksperter på testing. De skulle levere en faglig standard som ikke var fullt så krevende som den de faglige ekspertene ønsket, og ikke fullt så enkel som testleverandørene ønsket, og som testet de tingene testbrukerne trengte å få testet. Dette krever blant annet god oversikt over de kommersielle sidene av markedet.

Veritas hadde overordnet ansvar for å sørge for at prosessen ble gjort riktig, mens en uavhengig part, Sertifiseringsrådet for Testbruk i Norge, nedsatt mars 2004, skulle forvalte det faglige innholdet. Dette sertifiseringsrådet ble nedlagt i 2011, fordi de ikke klarte å håndtere arbeidsmengden (ref. Saksliste til sentralstyremøte i Psykologforeningen 1. november 2011).

Er da Norsk Psykologforening den rette til å forvalte det faglige innholdet videre?

Feil råd

I VG Nett 2.9.2011 gir Norsk Psykologforening etter min mening feil råd til Adopsjonsforum angående bruk av psykiatriske tester i vurdering av adopsjonsforeldre.

Filippinene krever at adoptivforeldre testes på MMPI eller MCMI. Norsk Psykologforenings svar var at kravet var urimelig fordi disse testene ikke er validert for å måle omsorgsevne, og at de er svært dyre.

Det som nå har skjedd, er at Bufdir og Psykologforeningen (begge ved psykologer) har forbudt Adopsjonsforum å etterkomme kravet fra Filipinene.

Et faglig forsvarlig råd hadde vært at vi skal se på saken og komme fram til en arbeidsform som ivaretar Filipinenes ønske. Innvendingen om at disse testene ikke måler omsorgsevne, er trivielt irrelevant. Det er heller ikke vanskelig å sette testing inn i en ramme hvor avslaget er en del av en helhet, ikke bare et testresultat.

Foreningen kan ikke ha ansvaret

Psykologforeningen og Bufdir sitt råd er redelig og kan isolert sett respekteres. Men det er faglig uforsvarlig når standpunktet ikke får brynt seg mot andre aktørers argumenter. Det går naturligvis an å være faglig uenig også med mitt syn. Men nettopp derfor må ikke slike avgjørelser overlates en politisk organisasjon.

Slik jeg leser ISO 17024, kan derfor ikke Psykologforeningen alene ha ansvar for den faglige standarden på testfeltet. At man ikke har klart å få tilstrekkelig interesse for sertifiseringsordningen til å opprettholde et aktivt, uavhengig råd som består av et representativt utvalg av aktørene i markedet, er hinsides tragisk og sier noe om hvor lite opptatt arbeidslivet er av vitenskapelighet. Det betyr også at interessen i markedet ikke er stor nok, og at sertifiseringsordningen følgelig skal nedlegges.

rolf@grendel.no